

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/145/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5622201933
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2025:5622201933.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Martiny Mochnáčovej a JUDr. Erika Vargu, v spore žalobcu: A. B. C., nar. XX. X. XXXX, bytom D. E., F. G. H. XXX/XX, právne zastúpeného advokátom JUDr. Miloslavom Hrickom, so sídlom D. A., I. X. XXXX XXX, proti žalovaným: 1/ A. J., nar. X. X. XXXX, bytom K., J. XXXX/XX, právne zastúpený advokátkou JUDr. Silviou Turcsányiovou, so sídlom L., H. XX/XXX, a 2/ G. C., K. J., neznáma vlastníčka, zastúpená Slovenským pozemkovým fondom, so sídlom Bratislava, Búdková 36, IČO: 17 335 345, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, na základe odvolania žalobcu a žalovaného 1/ proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 21C/34/2022-178 zo dňa 13. júna 2023, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

- Okresný súd napadnutým rozsudkom zrušil podielové spoluvlastníctvo žalobcu a žalovaných 1/ a 2/ k pozemku registra „E“ parc. č. 1442/2, trvalý trávny porast o výmere 3470 m², zapísanému na LV č. XXXX, katastrálne územie M. a toto vyporiadal tak, že pozemok prikázal do výlučného vlastníctva žalovaného 1/, ktorému uložil povinnosť zaplatiť peňažnú náhradu žalobcovi vo výške 8.952,33 eur a žalovanej 2/ vo výške 4.476,16 eur (výrok I.). Vychádzal z toho, že „za ideálny a prioritovaný“ spôsob vyporiadania podielového spoluvlastníctva sa považuje reálna deľba spoločného pozemku, ale vzhľadom na to, že žiadna zo strán sporu predmetný návrh nepredniesla a ani nijako nepreukázala, okresný súd „nemohol dospieť k záveru, že takýto spôsob reálnej deľby je dobre možný“.
- Následne sa zaoberal prípustnosťou návrhov žalobcu na vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, ktoré považoval za „akési zvláštne hybridy“, zmiešavajúce prvky reálnej deľby ako prvého zákonom predpísaného spôsobu vyporiadania podielového spoluvlastníctva a prvky prikázania veci za náhradu ako v poradí druhého spôsobu vyporiadania. Poznamenal, že takéto „hybridné spôsoby“ nezodpovedajú výslovnému zneniu § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka, avšak pripúšťa ich judikatúra.
- K prvému návrhu žalobcu na vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, podľa ktorého sa mal pozemok rozdeliť tak, že jedna časť bude prikázaná do výlučného vlastníctva žalobcu a druhá časť do „nového (užšieho) podielového spoluvlastníctva“ žalovaných 1/ a 2/, okresný súd uviedol, že uvedenému bráni nedostatok súhlasu žalovaných 1/ a 2/. Podmienku súhlasu opieral o názory odbornej literatúry, staršiu judikatúru, ako aj o rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Co/19/2018. Akcentoval, že tak, ako nikto nemôže byť nútený k tomu, aby zotrval v spoluvlastníckom vzťahu, nemôže byť ani nútený vstúpiť do akéhokoľvek nového podielového spoluvlastníctva.
- Okresný súd neakceptoval ani druhý návrh žalobcu na vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, ktorý spočíval v rozdelení pozemku na dve reálne časti. Časť, ktorá by mala takto pripadnúť žalovanému 1/, by svojou výmerou presahovala rozsah jeho spoluvlastníckeho podielu, s čím tento nesúhlasil. Tretí návrh vyporiadania bol v podstate zhodný s prvým návrhom, len výmera novovzniknutých častí pozemku bola čiastočne odlišná. Rovnako ani tento návrh nebol akceptovaný zo strany žalovaných 1/ a 2/.
- Okresný súd nesúhlasil s argumentáciou žalobcu, že požiadavka žalovaného 1/ na prikázanie celého pozemku do jeho výlučného vlastníctva konzumuje jeho súhlas s prikázaním časti pozemku. Prikázanie

len časti pozemku do výlučného vlastníctva strany sporu totiž nemusí mať praktický význam. Nadväzne uzavrel, že prvý zákonom predpísaný spôsob vyporiadania podielového spoluvlastníctva nie je dobre možný a súčasne žalovaný 1/ ako jediný zo spoluvlastníkov prejavil vôľu nadobudnúť pozemok do svojho výlučného vlastníctva, z ktorého dôvodu okresný súd vyporiadal spoluvlastníctvo tak, že pozemok prikázal žalovanému 1/.

6. K otázke všeobecnej hodnoty pozemku poukázal na to, že až do posledného pojednávania žiadna zo strán nepoprela hodnotu pozemku ustálenú znaleckým posudkom zo dňa 12. 10. 2020. Až na tomto pojednávaní žalovaná 2/ upozornila na časový odstup od vyhotovenia znaleckého posudku, ku ktorej výhrade sa pridal aj žalobca. Žalovaná 2/ navrhla vykonať dokazovanie prostredníctvom kúpnych zmlúv k obdobným pozemkom v obci M., ktorý návrh okresný súd s odkazom na zásadu koncentrácie konania neakceptoval. Súčasne však konštatoval, že tiež má – z dôvodu časového odstupu od vyhotovenia znaleckého posudku – pochybnosti o ním definovanej hodnote pozemku. Preto pri ustálení ceny pozemku okresný súd vychádzal zo skutkových tvrdení strán sporu v tom rozsahu, v ktorom boli zhodné. Hodnotu predmetu sporu tak ustálil na sume 26.857 eur, ktorú tvrdil žalovaný 1/ (žalobca a žalovaná 2/ mali za to, že cena pozemku je 15 eur/m², na základe čoho výsledná čiastka prevyšuje hodnotu 52.000 eur).

7. O trovách konania rozhodol okresný súd tak, že žalobca má voči žalovanému 1/ nárok na ich náhradu v rozsahu 100 % a vo vzťahu medzi žalobcom a žalovanou 2/ žalobcovi nepriznal nárok na náhradu trov.

8. Proti tomuto rozsudku okresného súdu podali v zákonom stanovenej lehote (samostatné) odvolanie žalobca a žalovaný 1/.

9. Žalobca sa domáhal zrušenia napadnutého rozhodnutia a vrátenia veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Poukazoval na to, že mal záujem rozdeliť spoločný pozemok tak, aby nadobudol časť zodpovedajúcu jeho spoluvlastníckemu podielu a zároveň mal záujem aj o spoluvlastnícky podiel žalovanej 2/; žalovaný 1/ mal záujem nadobudnúť celý pozemok a žalovaná 2/ nemala záujem nadobudnúť žiadnu jeho časť. Keďže spoluvlastnícky podiel žalovanej 2/ chceli nadobudnúť tak žalobca, ako aj žalovaný 1/, žalobca navrhol jeho rozdelenie podľa pomeru spoluvlastníckych podielov jeho a žalovaného 1/ (pôvodne rovným dielom, pričom neskôr tento návrh upravil).

10. Odvolateľ uviedol, že takáto del'ba zodpovedá § 140 veta druhá Občianskeho zákonníka upravujúceho síce predkupné právo, ale ide o ustanovenie svojím obsahom a účelom najbližšie riešenej otázky. Okresný súd mohol prikázať tú časť spoločného pozemku, ktorá nepripadla žalobcovi, do výlučného vlastníctva žalovaného 1/; teda prikázať mu časť zodpovedajúcu jeho spoluvlastníckemu podielu a zostávajúcu časť podielu žalovanej 2/. Žalobca mal za to, že nie je správnym argumentom okresného súdu, podľa ktorého zo súhlasu žalovaného 1/ s nadobudnutím celého pozemku nemožno vyvodzovať jeho súhlas s nadobudnutím len časti pozemku. Ad absurdum by takýto postoj znamenal, že by súd nemohol rozdeliť spoločnú vec medzi dvoch spoluvlastníkov, ak by každý z nich ju žiadal prikázať celú.

11. Žalobca zopakoval, že ním navrhnutý spôsob vyporiadania podielového spoluvlastníctva najlepšie zodpovedá zmyslu a účelu § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka a zákonom stanovenému poradiu spôsobov vyporiadania. Nie je preto pravda, že by okresný súd nemohol rozhodnúť na základe aspoň jedného z návrhov žalobcu; učiniť tak mohol, hoci by jeho návrh modifikoval. Geometrický plán v sporoch o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva nemožno považovať za dôkaz; ide o nevyhnutný prostriedok pre konštitutívne rozhodnutie súdu, ktorý je integrálnou súčasťou rozsudku, bez ktorého by tento nemohol byť vykonateľný. Nadväzne tvrdil, že geometrický plán si mohol obstaráť aj bezprostredne okresný súd, ak nepovažoval predložené geometrické plány za dostatočné. Žalobca mal za to, že okresný súd v podstate obišiel prvý povinný spôsob vyporiadania spoluvlastníctva a spoločnú vec, hoci je deliteľná, prikázal iba jednému zo spoluvlastníkov.

12. Zároveň postupoval nesprávne aj v prípade stanovenia výšky primeranej náhrady. Žalobca uviedol, že tá nie je otázkou skutkovou (ktorá sa dokazuje), ale otázkou právnou. Znalecký posudok síce môže byť východiskom, ale je povinnosťou súdu túto právnú otázku náležite vyriešiť tak, a preto bolo potrebné vyhovieť návrhu žalovanej 2/ a vykonať dôkaz zmluvami o prevode porovnateľných pozemkov v danej lokalite.

13. Žalovaný 1/ podal odvolanie proti výroku o trovách konania a domáhal sa jeho zmeny tak že mu bude priznaný nárok na náhradu trov voči žalobcovi v rozsahu 100%. Mal za to, že v druhej polovici odseku 36. odôvodnenia rozsudku okresného súdu zrejme došlo k „zámene účastníkov sporu“ (žalovaného 1/ a žalobcu). Hoci okresný súd konštatoval plný úspech žalovaného 1/, nárok na náhradu trov

priznal žalobcovi, ktorý bol v celom rozsahu neúspešný. Celé odôvodnenie daného výroku je vnútorne protirečivé a nelogické.

14. Žalovaný 1/ poukázal i na predsúdne rokovania, ktoré nehodnotil ako reálnu snahu žalobcu dohodnúť sa. Naopak, jeho postoj v otázke spôsobu vyporiadania bol počas celého sporu konzistentný. Zvýraznil tiež skutočnosť, že o nároku na náhradu trov konania rozhoduje súd aj bez návrhu, pričom on (žalovaný 1/) si v úvode súdneho konania trovy neuplatnil, ale po neúspešných mimosúdnych rokovaniach ich náhradu požadoval.

15. Žalovaný 1/ vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol rozsudok okresného súdu v meritórnom výroku potvrdiť. Taktiež v tomto smere poukázal na konzistentnosť svojho návrhu vo veci samej; ktorému okresný súd v konečnom dôsledku i vyhovel. Naproti tomu žalobca predniesol tri rôzne návrhy vyporiadania, ale vyhovené nebolo žiadnemu z nich. Keďže žalobca nebol schopný sám správne modifikovať svoj žalobný návrh a podložiť ho relevantnými dôkazmi, neunesol v spore dôkazné bremeno. Odvolacia argumentácia protistrany pritom znamená presun procesnej aktivity na konajúci súd, čím žalobca v zásade odôvodňuje svoju nečinnosť.

16. Žalovaný 1/ mal za to, že okresný súd riadne odôvodnil svoje závery, ktoré podporil aj rozhodovacou praxou súdov a ustálenou judikatúrou. K spochybneniu ceny vyporiadavaného pozemku došlo až na poslednom pojednávaní, kedy žalovaná 2/ (ktorá bola dovtedy nečinná) síce namietala jej výšku, ale nepredložila žiaden relevantný listinný dôkaz o inej hodnote pozemku. Žalovaný 1/ zdôraznil, že znalecký posudok z 12. 10. 2020 bol predložený práve žalobcom a súčasne dával do pozornosti podstatu inštitútu sudcovskej koncentrácie konania. Nie je prípustné, aby súd prihliadal k účelovo zmenenému stanovisku žalobcu v otázke všeobecnej hodnoty pozemku, keď samotný žalobca predložil v spore znalecký posudok, ktorý v priebehu sporu nijako nespochybňoval.

17. Právo odvolacej repliky žalobca nevyužil a rovnako ani bezprostredne nereagoval na odvolanie žalovaného 1/.

18. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov vymedzených v odvolaní (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 389 ods. 1 písm. a/, b/, c/ v spojení s § 391 ods. 1 CSP.

19. Okresný súd sa v súdnej veci vôbec bližšie nezaoberal právnym statusom žalovanej 2/ G. C., K. J., ktorá je na LV č. XXXX kat. úz. M. zapísaná/ označená len menom priezviskom a rodným priezviskom. Vzhľadom na údaj viažuci sa k titulu nadobudnutia jej spoluvlastníckeho podielu (č. d. XXX/XXXX) je takmer isté, že ide o nežijúcu fyzickú osobu; teda o osobu bez procesnej subjektivity.

20. Krajský súd poukazuje na to, že fikcia neznámeho vlastníka (a tým aj právna konštrukcia jeho zastupovania Slovenským pozemkovým fondom), z ktorej zrejme vychádzal okresný súd, má len dočasný charakter – „kým sa nepreukáže opak“ (bližšie napríklad odôvodnenie – jeho bod 25. – rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/238/2021). Z ďalšieho rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré akcentuje osobitnú právnu konštrukciu neznámych vlastníkov (sp. zn. 8Cdo/31/2018), taktiež vyplýva nutnosť skúmania procesnej subjektivity s dôrazom na zastavenie konania pri zistení jej neexistencie (t. j. úmrtia osôb formálne evidovaných na liste vlastníctva), avšak s poskytnutím možnosti strane sporu reagovať na doplňujúce zistenia.

21. Z dôvodu vyššie zdôraznenej dočasnosti fikcie neznámeho vlastníka a (snáď až predovšetkým) s poukazom na skutočnosti známe z rozhodovacej činnosti odvolacieho súdu v otázke „kvality“ zápisov (spolu)vlastníkov evidovaných na listoch vlastníctva, nie je možné (takmer) úplne odignorovať skúmanie procesnej subjektivity osôb zapísaných v katastri nehnuteľností. Dotknutý postup má oporu nielen vo všeobecnej povinnosti ex offio kedykoľvek počas konania skúmať, či sú splnené podmienky konania (§ 161 CSP), ale aj v oprávnení definovanom v rámci dokazovania súvisiacim s verejnými registrami a záznamami (§ 185 ods. 2, 3 CSP).

22. Rovnako i v tomto smere judikatúra najvyššieho súdu (napríklad rozhodnutie sp. zn. 5Cdo/206/2022, ale i rozhodnutie sp. zn. 8Cdo/69/2023, ktoré určujúco vychádza z fikcie neznámych vlastníkov) nespochybňuje predmetnú povinnosť konajúcich súdov; osobitne s prihliadnutím na konkrétosti tej-ktorej sporovej veci. Relevantným tak bude zistenie, či je možné stotožniť osobu označenú v katastri nehnuteľností iba menom a priezviskom (v súdenom prípade žalovanú 2/) a či je možné identifikovať líniu jej právneho nástupníctva. Keďže súdená vec je štandardným sporovým konaním povinnosť

konkrétneho tvrdenia a súvisiaceho dôkazu (minimálne jeho označenia) zaťažuje prioritne žalobcu; samozrejme s prípustnou súčinnosťou okresného súdu v prípade preukázania vynaloženia primeraného úsilia bezprostredne žalobcom.

23. Ustanovenie § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka upravuje tri spôsoby vyporiadania podielového spoluvlastníctva a súčasne stanovuje ich poradie, ktoré je pre súd záväzné. Prvým spôsobom je reálne rozdelenie predmetu spoluvlastníctva, pričom len samotná možnosť reálneho rozdelenia veci nie je postačujúca, lebo okrem nej treba zväžiť, či možno od spoluvlastníkov spravodlivo požadovať vynaloženie nákladov spojených s reálnym rozdelením. Pri nutnosti vynaloženia neprimeraných nákladov na reálne rozdelenie je potrebné na vec nahliadať ako na reálne nedeliteľnú. Obdobne, reálne nedeliteľnou je spoločná vec, ak by jej rozdelením došlo k vytvoreniu takých samostatných vecí, z ktorých by bola čo i len jedna nebola (účelne) využiteľná.

24. Druhým spôsobom je prikázanie veci do výlučného vlastníctva jedného podielového spoluvlastníka alebo viacerých spoluvlastníkov za primeranú náhradu odstupujúcim spoluvlastníkom. V rámci posúdenia účelného využitia je pritom možné zohľadniť aj celý rad (zákonom ani demonštratívne nevymedzených) skutočností rozhodných pre záver o tom, ktorému zo spoluvlastníkov bude vec prikázaná do spoluvlastníctva.

25. V poradí tretím spôsobom vyporiadania podielového spoluvlastníctva je nariadenie predaja veci a rozdelenie výťažku z tohto predaja medzi spoluvlastníkov v pomere podľa veľkosti ich spoluvlastníckych podielov; čo môže prísť do úvahy vtedy, ak vec ani jeden zo spoluvlastníkov nechce. S poukazom na konkrétnosti súdnej veci je tento spôsob v danom spore bezpredmetný.

26. Súdna prax nevylučuje použitie kombinácie reálneho rozdelenia veci a jej prikázania, keďže častokrát takýto model najlepšie vystihuje potreby konkrétneho prípadu a najmä osôb participujúcich v spore. Krajský súd považuje za potrebné akcentovať skutočnosť, že vyporiadanie podielového spoluvlastníctva inak ako rozdelením veci predstavuje vo svojej podstate „stratu“ vlastníctva; t. j. nemožnosť ďalej naplňať obsahové zložky (spolu)vlastníctva pre všetkých (spolu)vlastníkov. Súd preto nemôže resignovať na preskúmanie všetkých eventualít pre poskytnutie ochrany každému spoluvlastníkovi, lebo každý so spoluvlastníkov má nárok zachovať si vlastnícke oprávnenia k časti (pôvodne spoločnej) veci v podobe výlučného vlastníctva. Inými slovami, aj (terminológiou okresného súdu) „zvláštny hybrid“ je spôsob, ako vyporiadať strany v prípade, že rozdelenie veci medzi všetkých spoluvlastníkov by bolo nemožné, resp. neúčelné.

27. Okresný súd postavil svoju argumentáciu na požiadavke súhlasu podielového spoluvlastníka, ktorému sa má (pri kombinácii rozdelenia a prikázania) prikázať viac, ako zodpovedá jeho spoluvlastníckemu podielu, pričom súhlas s prikázaním celého pozemku nevyhodnotil v tomto smere ako postačujúci. S uvedeným prístupom sa odvolací súd nestotožnil. Faktom totiž je, že žalovaný 1/ mieni zostať vlastníkom a neprieči sa nadobudnutiu väčšej časti pozemku, ako mu prináleží podľa jeho podielu.

28. Ak okresný súd akcentoval, že prikázanie menšej časti pozemku (a nie celku) nemusí mať pre žalovaného 1/ ekonomický význam, ide v aktuálnom štádiu len o nepodloženú domnienku a pre konštatovanie takého skutkového záveru sa vyžaduje tak tvrdenie dotknutej strany, ako i (aspoň) označenie dôkazu. Zároveň postoj vyslovený okresným súdom odporuje vyššie definovanej povinnosti súdu v danom type sporu hľadať každú možnosť pre zachovanie vlastníctva, nie pre jeho stratu/zbavenie. Do určitej miery tak „ľahšia cesta“ zvolená okresným súdom poprela zákonom stanovenú postupnosť spôsobov vyporiadania zrušovaného podielového spoluvlastníctva.

29. Pokiaľ aj bude ustálené, že žalovaná 2/ je neznámym (spolu)vlastníkom, za ktorého koná Slovenský pozemkový fond, uvedené paušálne neznamená, že vo vzťahu k nej nie je akceptovateľný prvý spôsob vyporiadania podielového spoluvlastníctva. Inými slovami, aj neznámy vlastník sa môže stať výlučným vlastníkom reálne vydelenej časti pôvodného (spoločného) pozemku. Veľmi špecifická právna konštrukcia neznámych vlastníkov (vrátane spôsobu ich „zastupovania“) totiž neznamená, že Slovenský pozemkový fond má zabezpečiť len speňaženie ich (spolu)vlastníckych oprávnení; navyše s veľmi iluzórnym vyplatením získaných finančných súm existujúcim subjektom/žijúcim fyzickým osobám.

30. Krajský súd uzavrel, že došlo k nesprávnej aplikácii § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka, čo (tiež) nutne viedlo k zrušeniu napadnutého rozsudku a vráteniu veci na ďalšie konanie. Odvolací súd zároveň nemohol rozhodnúť na základe doposiaľ zisteného skutkového stavu, keďže vo veci bola v súvislosti

s návrhom na rozdelenie pozemku požadovaná ohliadka, a to najmä v kontexte využiteľnosti jednotlivých častí pozemku pre (všetky) subjekty sporu.

31. Pre úplnosť považuje krajský súd za potrebné dodať, že predmetom sporu je poľnohospodársky pozemok nachádzajúci sa v extraviláne, vo vzťahu ku ktorému ale platí výnimka podľa § 24 ods. 3 písm. a/ zákona č. 180/1995 Z. z. a zároveň ho možno považovať podľa § 7 ods. 1 zákona č. 25/2025 Z. z. za stavebný pozemok. Podľa § 5 písm. l/ zákona č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní dokonca záväzná časť územnoplánovacej dokumentácie týkajúca sa výstavby na pozemku mení charakter tohto pozemku na intravilánový. Pozemok registra „E“ parc. č. 1442/2 kat. úz. M. je teda možné drobiť.

32. Uvedený názor však nič nemení na potrebe preskúmania efektívneho rozdelenia pozemku, ktoré by z hľadiska využiteľnosti dávalo pre jednotlivých spoluvlastníkov reálny zmysel; napr. aj v otázke prístupu k novovzniknutým (rozdeleným/vydeleným) pozemkom. Keďže v štádiu pred súdom prvej inštancie bol vznesený zo strany žalobcu návrh na ohliadku, aj týmto spôsobom bude možné posúdiť alternatívy, ktoré reálna deľba sporného pozemku ponúka. V zaujme komplexnosti krajský súd dáva do pozornosti rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 28.1.2021 sp. zn. 7Cdo/305/2019, obsahom ktorého bolo zdôraznenie skutočnosti, že: „prihliadnutie na veľkosť podielov neznamena, že v každom prípade súd bude rozdelenie veci podriaďovať aritmetickému vyjadreniu veľkosti podielov, ale ich účelnému využitiu“.

33. K tvrdeniam žalobcu o tom, že okresný súd si mal sám vyhotoviť geometrický plán, resp. zaoberať sa primeranosťou náhrady za spoluvlastnícky podiel ako právnou otázkou (nie skutkovou), treba akcentovať skutočnosť, že aj keď spor týkajúci sa zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva vykazuje isté špecifiká (§ 140 ods. 3, § 146 ods. 2, § 216 ods. 2, CSP), neznamena to oslabenie či úplne vymiznutie procesnej zodpovednosti strán za unesenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena. Každé dokazovanie (v rozoberaných súvislostiach ustanovenie § 185 ods. 2 CSP nie je relevantné), a teda aj dokazovanie na základe geometrického plánu, je tak viazané na iniciatívu strany sporu. Pasivita pri plnení dôkaznej povinnosti môže mať za následok neúspech v spore, ako je to v každej inej sporovej veci; čo môže predstavovať aj zamietnutie žaloby, ak strany napriek preukázaniu možnosti reálnej deľby (ako zákonom obligatórne definovaného prvého/prioritného spôsobu vyporiadania zrušovaného spoluvlastníctva, ktorý nie je viazaný na súhlas spoluvlastníkov) nebudú aktívne v procese dokazovania nevyhnutne súvisiacom s reálnou deľbou.

34. V tejto spojitosti treba pripomenúť, že v danom type spore výrazne vystupuje do popredia zodpovednosť sudcu za prezentovanie predbežného právneho názoru (čo okresný súd rešpektoval), pretože len tým je umožnené stranám efektívne produkovať prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, teda aj návrhy na vykonanie dôkazov. Náležité usmerňovanie zo strany sudcu tak za daných okolností predstavuje správny nástroj pre reálne uplatnenie procesných práv dotknutých subjektov.

35. V ďalšom postupe v konaní bude okresný súd rešpektovať vyššie vymedzené procesné a hmotnoprávne závery odvolacieho súdu týkajúce sa tak všeobecnejších východísk, ako i zdôraznených konkrétností súdeného prípadu. Zrušenie rozhodnutia v meritórnej časti síce znamena aj „automatické“ zrušenie závislých výrokov o trovách konania, v posudzovanej veci však rozhodnutie o trovách samo o sebe trpí výraznou zmatečnosťou. Okresný súd vo výrokovej časti vyjadril úspech žalobcu, zatiaľ čo odôvodnenie vychádza z úspechu žalovaného 1/. Odôvodnenie v tejto časti (navyše vyjadrené v pomerne neprehľadnej 15-riadkovej vete) okrem toho nezrozumiteľne poukazuje na priznanie náhrady trov konania „žalovanému v 1. rade len voči žalovanému v 1. rade“. V novom rozhodnutí je nutné vyvarovať sa i takýchto nedôsledností.

36. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu dovolanie nie je prípustné.